

Zin zien in zeven sprookjes

Colofon

ISBN: 978 94 6365 289 6

1e druk 2020

© 2020, Marianne Carolus

www.evadio.net

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

Telefoon: 058 - 289 48 57

Vormgeving omslag en binnenwerk: Evelien Veenstra

Aquarel: Marianne Carolus

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Zin zien in zeven sprookjes

Marianne Carolus

Beste lezer,

Zelfkennis voor volwassenen

Hoewel dit boek duidelijk over sprookjes gaat, en menigeen daarbij meteen denkt: dat is voor kinderen!, is *Zin zien in zeven sprookjes* juist geschreven voor volwassenen.

De schrijfster wil vanuit haar vakkennis als reïncarnatietherapeut u laten ervaren hoe u – op methodische wijze – de geschreven sprookjestekst in uzelf tot leven kan brengen. Ze leert u om de beelden te verinnerlijken en achter die beelden de krachten die daar werken te ervaren en te leren benoemen. Op hun beurt kunnen die krachten u naar het wezen van het sprookje zelf leiden. U kunt leren om dat sprookjeswezen gerichte vragen te stellen. Daarvan worden vele voorbeelden gegeven. U zult merken dat dit wezen maar al te bereid is om haar wijsheid met u te delen. Ook mijn eigen jarenlange ervaring als sprookjesonderzoeker leert me dat ik steeds weer opnieuw in gesprek kan komen met deze wijze kracht, waardoor ik steeds weer nieuwe inzichten en zelfkennis krijg geschonken.

Geduldig zijn

De beschreven onderzoeksweg kan u zonder twijfel alleen gaan. Werken in een groep heeft echter een groot voordeel, want dat stimuleert het samen actief uitpellen van de sprookjesbeelden. Die eigen inzet is wezenlijk voor het achter de beelden kijken. Het bijzondere van dit boek is dat het niet alleen een methode beschrijft, maar ook veel inhoudelijke kennis geeft over hoe u de beelden kan ‘lezen’ vanuit het reïncarnatieperspectief, dat wil zeggen vanuit het perspectief van de wereldwording, de ontwikkeling van de mensheid en de persoonlijke ontwikkeling van uzelf.

Voor mij is het boek daarmee, naast mijn eigen onderzoekswerk, ook een soort naslagwerk geworden bij het uitpellen van ieder nieuw sprookje dat ik onderhanden neem.

Mijn tip

Neem de aangedragen ‘interpretaties’ in kleine stapjes op, zoals je een goede wijn consumeert. Laat haar walsen in je glas, zie haar kleur in het licht schitteren, neem haar geur tot je en drink ten slotte al proevend en genietend in kleine teugjes de inhoud op. Met andere woorden: slaap een nachtje over ieder stukje nieuwe

kennis, mediteer erover of ... maak er een bewuste denkoefening van. Kan ik de gedachtegang van de schrijfster volgen? Waar wel, waar niet? Dat hoeft niet te lukken. U hoeft het immers niet met haar eens te zijn. Er is voldoende ruimte om met de methodische richtlijnen uw eigen 'weten' aan te boren en vanuit deze beleving contact te maken met het sprookjeswezen.

Geschenk

Als u eenmaal 'de zin van het sprookje ziet' en innerlijk hebt beleefd, dan is het aller-, allermooiste dat daarna in het voorlezen aan kinderen uw innerlijke beelden gaan mee resoneren. Voorlezen wordt dan vertellen *by heart*, zoals de Engelsen het zo mooi uitdrukken. En uw voorlezen wordt voeding voor de ziel van de kinderen én van uzelf. Een ware *gift of love*.

Warme groet,
Maria Ratering
sprookjesliefhebster en narratief coach

september 2020

**Van *Hans en Grietje* tot *Roodkapje* verschijnt plotseling
een regenboog van kleuren, verrassend nieuw
en stralend van zin in oude sprookjes.**

Inhoud

Hoofdstuk 1	Waarom sprookjes?	11
Hoofdstuk 2	Wat anderen vonden	17
Hoofdstuk 3	Literatuur over bewustzijnslagen bij de mens	27
Hoofdstuk 4	Methodebeschrijving	39
Hoofdstuk 5	Hans en Grietje	46
Hoofdstuk 6	Repelsteeltje	99
Hoofdstuk 7	Doornroosje	158
Hoofdstuk 8	Vrouw Holle	195
Hoofdstuk 9	Assepoester	239
Hoofdstuk 10	De zes zwanen	298
Hoofdstuk 11	Roodkapje	362
Hoofdstuk 12	Een regenboog van sprookjes	398
Hoofdstuk 13	Het pannetje brij	464

Hoofdstuk 1 Waarom sprookjes?

Sprookjes

Er verschijnen elk jaar genoeg prachtige boeken, zowel voor kinderen als voor volwassenen, dus waarom nog steeds die oude sprookjes? Juist daarom. Zij zijn al eeuwen populair. Ze waren schijnt het ooit voor volwassenen bedoeld, maar toen ze ten slotte verzameld werden, herinnerd door volwassenen, waren ze al voornamelijk bij baaksters en kinderverzorgsters te vinden. Toch zijn er door de eeuwen heen ook vele volwassenen die er veel van houden en aan hebben. Zij bevatten dus duidelijk iets wat boven tijd en ruimte uit gaat. Iets wat eeuwigheidswaarde heeft.

Kinderen

Waarom voor kinderen? Ouders en opvoeders proberen de hun toevertrouwde kinderen niet alleen verantwoord voedsel te geven voor een gezonde lichamelijke groei, maar ook het juiste voedsel voor de ziel: voedsel dat van blijvende waarde is. De uitleg is voor de volwassenen, niet voor kinderen. Zij hebben dat niet nodig. Zij kunnen de sprookjes geheel begrijpen, want hun ziel leeft in diezelfde wereld. Zij kunnen er daarom ook zo van genieten. Al kunnen ze groot onderscheid maken tussen sprookjes. Probeer het daarom uit. Maar wie moet ze aan de kinderen vertellen? Alleen een volwassene die van de sprookjes houdt en dat lukt soms beter als je er ook als volwassene veel aan hebt. Helaas heeft het voor volwassenen de betekenis gekregen van: Het is niet waar. Het is maar fantasie. De echte wereld is heel wat anders.

Vragen

Maar is dat wel zo? Zit er niet juist een diepere waarheid in sprookjes, die in die zogenaamde echte werkelijkheid misschien slechts onder de oppervlakte verborgen blijft?

Van genoeg volwassenen weet ik dat ze veel aan de sprookjes uit hun jeugd hebben gehad. Kunnen in onze tijd sprookjes nog wel aan die voorwaarde voldoen? Zoekend naar hun waarde zijn ze voor mijzelf zodanig gegroeid dat ik ze als grote schatten ervaar. Maar om deze waarde te vinden, moet je leren hoe je zoeken moet. Dat is door het sprookje vragen te stellen. Pas wanneer je

als volwassene hun waarde kent, kun je ze met hart en ziel aan kinderen doorgeven. U zult wel vragen moeten leren stellen, en ontdekken dat er dan antwoorden komen.

Volwassenen

Elke dag, elk uur, of nog vaker; mensen kijken veel op een scherm(pje): hun televisie, flatscreen, laptop, iPhone en tablet. De lucht zit vol, alleen al met tweets. Elke avond zitten mensen naar de televisie te kijken en te luisteren. De ether zit vol kanalen met films, reportages en andere programma's. Ook waar geen televisie is, zit de lucht er net zo vol mee, al kun dan je die ethergolven niet opvangen. Zonder ontvangapparaat zijn al die *likes*, evenals de wervelende shows en spannende films en ontroerende momenten, onzichtbaar. Er horen emoties bij, onzichtbaar maar massaal aanwezig, een onzichtbare kracht, die soms in een ommezien duizenden mensen naar één plek laat komen. Een soort groepsbewustzijn, dat al regeringen tot val bracht en koopgevoontes heeft beïnvloed. Talloze antwoorden komen overal vandaan voor je de kans krijgt om te ontdekken wat je eigenlijk zelf zou willen vragen.

Digitaal

De digitale revolutie is dwingend: al dan niet meedoen lijkt ons vaak al geen keus meer te laten. Reizen, betalen en inkopen doen, alles gaat digitaal en steeds meer uitsluitend nog met het (dus verplichte) mobiele communicatieapparaat. We worden dus automatisch opgeslokt door dit groepsfenomeen.

In de ether

Precies op dezelfde wijze verborgen in de ether aanwezig, zijn de verhalen, feiten en mededelingen die kunnen worden opgevangen door heel andere apparaten. Door de mensen die een (extra) zintuig, oftewel ontvangapparaat hebben, voor die wereld waar zich de zielen en de geesten bevinden, de spoken en de dwalenden, de kabouters en de heksen, engelen en demonen. Door een staat van concentratie¹, zoals gebruikt in regressietherapie,

¹ Met name de wereldoorlogen zorgden voor zoveel psychisch zwaargewonde overlevenden, dat daarnaast de psychotherapie zich snel ontwikkelde. In de sessies van regressietherapie functioneer je wakker in verschillende bewustzijnslagen, hetgeen door de gangbare wetenschap in eeg's kan worden aangetoond.

blijken de hersenen van gewone mensen goed in staat tot zulke communicatie. Dit verborgen zintuig hebben wij dus allemaal, ook al beseffen we het maar bij vlagen. Hebben we dat zintuig ooit fantasie genoemd? Wat is dan fantasie? Kan er een zuivere fantasie bestaan, die een waarheid optekent van een ander bestaansniveau? Of waren het de muzen, die de tweets van toen overbrachten? De verhalenvertellers van toen waren de communicatiekanalen van voor de digitale elektronica. Zelfs van voor de boekdrukkunst en het schrijven.

Kantelpunten

Er is – enige eeuwen geleden – in Europa een dramatische wending geweest. De tot dan toe bestaande met godsdienst doordrenkte cultuur spleet in tweeën. Toen na de middeleeuwen de boekdrukkunst was uitgevonden en de wetenschap begon op te komen, was allerlei verwarring het gevolg. Was de aarde niet plat? Was de aarde niet het middelpunt van het heelal? De kerk vervolgde tot in de middeleeuwen de aanhangers van oude geloofsstructuren, die ze heidenen noemde, en dwong ze het christelijke geloof aan te nemen. Nu echter vervolgde ze de moedige ontdekkers, wanneer ze de waarheden van het geloof niet leken te bevestigen. Het lukte niet die wetenschap en haar ontwikkeling tegen te houden, want mensen wilden vrij zijn, vrij in hun eigen denken.

Er kwam in de westerse samenleving een nieuwe orde met een nieuwe machtsverdeling tot stand. De wetenschap is daarin de autoriteit op het gebied van alles wat zichtbaar, meetbaar en herhaalbaar is: de materiële werkelijkheid. De kerk is autoriteit op het gebied van de onzichtbare dingen.

Wetenschap

De wetenschap, die eerst zichzelf beperkte tot de herhaalbare fysiek- materiële werkelijkheid, verklaarde vervolgens alle andere werkelijkheden tot niet-bestaand. Zij heeft inmiddels zelf nieuwe onzichtbare werkelijkheden voortgebracht. Groter dan ze ooit had kunnen vermoeden. En echt beheersbaar?

Goden, engelen en hemel, maar ook kabouters en elfen, bestaan alleen nog maar voor wie dat geloven wil. De rest ziet het als bijgeloof en misleiding. Zo simpel is het natuurlijk helemaal niet! Maar deze orde heeft een tijd lang veel mensen een hou-

vast gegeven. De in beelden versluisde oude wijsheden werden als sprookjes naar de kinderkamer verwezen. Zoals de Bijbelverhalen in de kerk thuishoren en alternatieve geneeskunde in het hokje ‘kwakzalverij’.

Nieuwe openheid

Inmiddels is er opnieuw verwarring. Naast het ontstaan van de digitale schaduwwereld ontdekt de wetenschap steeds meer signalen over het bestaan van wezens en wetten die zich afspelen in de fysiek onzichtbare werelden. Ben je dan niet dood als je (lichaam) officieel dood is verklaard? Kan een mens dan werkelijk nog spoken na zijn dood? Zijn er werkelijk engelen, die helemaal niets met de kerken te maken hebben? Steeds meer barsten ontstaan zo in die zekerheden van het geloof en het wetenschappelijk bewezene. Steeds meer wonderen breken er doorheen. En steeds meer mensen lijken zichzelf te willen en kunnen gebruiken als ‘ontvangapparaat’ voor deze realiteiten. Behalve de ogenschijnlijk gemakkelijke weg van drugs wordt er veel gebouwd aan fijne toestellen in het eigen lichaam, zoals met mindfulness of meditatietechnieken. En stelt men anderzijds steeds meer diagnoses als depressie, adhd en autisme.

Bewustzijnsverandering

Met reïncarnatietherapie en regressie-ervaringen kom je ze allemaal tegen: de geesten, zielen, spoken, dolenden en engelen en demonen, maar je persoonlijke ontvangst is daarbij heel fijn afgestemd op eigen persoonlijke ervaringen. In het verleden waren de mensen nog veel sterker verbonden met hun eigen familie, groep of leefgemeenschap; alles werd gedeeld. Men voelde zich deel van een groepsziel. Dit betekent dat er collectieve ervaringen waren. In ons onderbewuste delen wij die. Deze worden archetypen genoemd. De verhalenmakers van heel vroeger wisten daarvan (ze zaten er zelf in).

Groepsherinnering

Reïncarnatie zou betekenen dat de sprookjes over onszelf gaan. Maar vooral over onszelf als deel van de grotere groep. Tegenwoordig ontstaat en bestaat er heel veel nieuw groepsbewustzijn via de sociale media. Groepen, die niet zoals vroeger ontstaan uit het familieverband of het samenwonen, maar vanuit

gedeelde interesses. Niet vanuit de ‘hemel’ geleid, maar aangestuurd vanuit *influencers* en computerprogramma’s. Reïncarnatietherapie berust op de ervaring dat verwerken van het verleden je weg vrijmaakt voor je toekomst.

De sprookjes van toen omvatten ook de ervaringen van ons eerdere groepsbewustzijn. Wat staat er eigenlijk allemaal in die oude sprookjes? En hoe is dat voor een modern verstand te begrijpen?

Pionier

In het begin van de 20e eeuw startte Rudolf Steiner met een nieuwe wetenschap. Hij was helderziende, maar ook een wetenschapper. Hij had toegang tot diepere werkelijkheidslagen dan die van de deelwaarheden van de dogmatische religie en de materialistische wetenschap. De in de esoterische kennis onderscheiden werkelijkheidslagen van fysieke wereld, zielenwereld en geestelijke wereld kunnen volgens hem op wetenschappelijke wijze onderzocht en toegankelijk worden gemaakt. Hij was een pionier op het gebied van begrippen en wetenschappelijk houdbare inzichten in de onzichtbare werelden van ziel en geest en hun relatie tot de stoffelijke wereld en de mens. Aan zijn antroposofie ontleen ik zinvolle begrippen.

Overzicht van dit boek

Het bestaat uit dertien hoofdstukken. Deze inleiding is het eerste hoofdstuk. Dan een overzicht, een inbedding in een grotere groep van schrijvers die zich met sprookjes bezighielden. Als vierde volgt de methodebeschrijving. Daarna volgen zeven hoofdstukken met eerst de letterlijke tekst van het sprookje, door mij vertaald uit de originele Grimm. Daarna het overzicht van de sprookjes samen, als hele regenboog, en als afscheid een steeds wijdere terugblik. Het geheel is een reis en de regenboog is als een poort naar sprookjesland. Als het regent en als tegelijk de zon schijnt, dan verrast hij je! De regenboog is altijd een verrassing, ook al heb je een wetenschappelijke verklaring over lichtstralen die breken op regendruppeltjes. Hij blijft een wonder, ook al weet je wanneer hij zou kunnen verschijnen. En je moet soms echt snel zijn als je hem ook aan iemand anders wilt laten zien. Hoe laat ik u deze regenboog zien? Moet ik eerst alles uitleggen van het breken van licht? Nee, ik moet u meenemen. U bij de elleboog pakken, omdraaien en zeggen:

Er was eens ...

... een lief meisje, dat heel arm was en met haar moeder aan de rand van het bos woonde. Op een keer toen ze weer eens helemaal niets te eten hadden, ging het meisje het bos in om aardbeities te zoeken. Ze kwam een oude vrouw tegen die wist van hun armoede en zij gaf haar een pannetje. Als je zei: 'Kook, pannetje, kook', begon het heerlijke brij te koken, en als je zei: 'Stil, pannetje, stil', dan stopte het weer. Het meisje nam de pan mee naar huis en zij en haar moeder leden geen honger meer. Toen was de moeder een keer alleen thuis en ze zei: 'Kook, pannetje, kook', en toen ze genoeg had, wist ze niet meer hoe de woorden waren om het pannetje te laten stoppen. Ze riep alles wat ze kon bedenken, maar het pannetje bleef maar doorkoken en de pap stroomde al over de rand. Wat ze ook zei of riep, het hielp niets ...

De gangbare opvoeding, op school, in de wetenschap, allemaal hebben ze ons woorden geleerd, heel veel woorden. Maar woorden die het wonderpannetje niet verstaat.

Zoals u weet werd het hele dorp ten slotte overdekt door een berg brij. Toen kwam het meisje thuis en het zei: 'Stil, pannetje, stil', en het pannetje hield op te koken.

Het was een voedzame en lekkere brij

Als u via mijn eenvoudige, systematisch opgezette methode sprookjes leest, kent u, net als het meisje, de taal die de sprookjes als pannetjes kan laten koken en kan laten stilstaan. Dus eerst vertel ik hoe ik te werk ga, een methode die in groepen, maar ook individueel mogelijk is. Daarna volgen de zeven sprookjes die ieder voor zich volgens deze methode benaderd werden. Ik maakte voor de groepen, waarmee ik op deze manier aan de sprookjes werkte, verslagen en ik haalde er al doende steeds meer uit. Alsof er een gesprek ontstond tussen mij en de sprookjes. Dat is nog steeds zo! Elk sprookje heeft een heel eigen kleur. Daarna bekeek ik deze zeven als rij: ze werden met elkaar vergeleken en hun eigen kleur in deze regenboog werd nu als samenspel beleefd. Het spannende daarbij was dat behalve het eerste en het laatste sprookje zowel de sprookjes alsook hun volgorde niet door mijzelf, maar door een groep werden uitgekozen. Tot slot steeds een slotbeschouwing.

Hoofdstuk 2 Wat anderen vonden

1 Onderzoek en gebruik van het sprookje

Dit hoofdstuk vertelt over wat anderen met sprookjes deden. Het bewustzijn, dat in een sprookje alles als werkelijkheid beleeft, wat we in het dagelijks leven fantasie noemen, zal apart worden besproken in het volgende hoofdstuk. Ik zie het sprookje als een spirituele wijsheid oftewel geesteswetenschap in beeldentaal, maar dan moet je die taal wel kennen. Dit boek is een poging daartoe en wel door gewoon met ze te gaan praten.

Vele sprookjes uit vele landen heb ik verzameld en prachtig en zinvol gevonden, maar ik wilde deze gesprekken het liefst beginnen met sprookjes van Grimm. Wie waren die gebroeders Grimm en wat beleefden zij met de sprookjes?

De gebroeders Grimm

Jacob, geboren op 4 januari 1785, en **Wilhelm**, geboren op 24 februari 1786, verloren heel jong hun vader, Jacob was toen negen jaar oud. Vader was jurist en grootvader en overgrootvader waren theologen van faam. De twee broertjes hoorden sprookjes van hun moeder, die uit een apothekersfamilie in Kassel stamde, en zij had de sprookjes weer van haar grootmoeder gehoord. Deze overgrootmoeder (Frau Huber) was de dochter van Gesner, de schrijver van de *Thesaurus* (de ‘vader’ der nieuwere Latijnse woordenboeken) en was als kind al zeer gegrepen door filologie. Zij verstopte zich om vaders officiële lezingen te kunnen horen. De twee jongens bleven van sprookjes houden en in hun jeugd stelden ze vast dat, mede door de Napoleontische veranderingen die er in hun staat plaatsvonden, de sprookjes dreigden te gaan verdwijnen. Zij waren altijd van mond op mond overgeleverd en nooit op schrift gezet, noch alle bij elkaar gebracht. Beiden hadden er wetenschappelijk plezier in om met de sprookjes bezig te gaan en een hele vriendenkring deed mee. Ze werden bibliothecaris en bleven dat jarenlang. Zij waren bewonderaars van Goethe en net als Goethe zeer met de natuur verbonden. Ze woonden in hetzelfde huis, Jacob was vrijgezel, en maakten soms verre reizen. Wilhelm

had een zwak hart, maar wel een gezin, en zijn zoon Herman Grimm verwierf eveneens een naam op literair gebied.

Puurheid

Zij schrijven in hun voorwoord dat ze in de sprookjes dezelfde reinheid beleefden als in kleine kinderen, van wie de ogen zo glanzend klaar zijn, zo af, terwijl de armpjes en beentjes nog heel veel kunnen groeien. Zij zoeken eenzelfde reinheid in hun sprookjes, in de *waarheid van een rechtstreekse, niets onge-rechtvaardigds onder de oppervlakte verborgen dragende* vertelling. Dat is geen loze uitspraak, daar beiden rechten hadden gestudeerd, net als hun vroeg overleden vader.

Zij hebben de taal van spreektaal omgezet in mooie schrijftaal en zorgvuldig meerdere versies van eenzelfde sprookje met elkaar vergeleken. Zij zeefden uit dat ene als hoofdmotief herkende sprookje alles wat elkaar echt tegensprak en hielden vast wat in alle versies herhaald werd. Soms vonden ze een nieuwe versie met het nog niet gevonden, maar perfect passende slot en voegden dat dan in een volgende druk toe. Hun eerste druk zagen ze als bedoeld voor volwassenen, die er dan uit konden kiezen welke gedeelten of motieven ze hun kinderen wilden voorlezen of vertellen. Maar hun vriendengroep had inmiddels zelf kinderen in de geschikte leeftijden en die wilden de hele sprookjes! Zo kwamen ze in de kinderkamers terecht, waar ze inderdaad passen.

Charles Perrault (1628-1703)

Perrault werd geboren in Parijs en studeerde rechten in Orleans. Hij begon een carrière als ambtenaar. Hij was lid van de Académie Française, dus een erkend wetenschapper. Perrault speelde daar een belangrijke rol in de strijd tussen de ‘klassieken’ en de ‘modernen’, en wel als grote voorvechter van de Modernen. Zij stonden fel tegenover de schrijvers die de suprematie van de klassieken, dus de originele Griekse en Romeinse literatuur, volhielden. Hij echter meende, dat die inmiddels door moderne Franse auteurs (en hemzelf) geëvenaard en zelfs overtroffen waren. Hij viel de slechte smaak van de gedichten van Homerus aan en noemt veel klassieke verhalen kletspraatjes, ook in het voorwoord van zijn bekendste werk: *Histoires ou contes*

du temps passé, avec des moralités: Contes de ma mère l'Oye. (1697). Het is een verzameling volksverhalen en sprookjes. Het werd een internationaal beroemd boek onder zijn ondertitel, *Sprookjes van Moeder de Gans*. Dat sloeg enorm aan en Disney populariseerde ze later nog verder als stripverhalen en films.

Perrault is een uitgesproken voorbeeld van iemand die oeroude motieven kan vertalen naar zijn eigen tijd. Daarbij verdwijnt echter alles in zijn prullenmand, wat hij met zijn eigentijdse verstand niet kan begrijpen en er worden nieuwe elementen aan toegevoegd vanuit zijn eigen moraal. Drie van de zeven door mij gekozen sprookjes staan behalve in Grimms verzameling ook in de bundel van Perrault.

Moeder de Gans

Moeder de Gans was Berchta met de Ganzevoet, een dochter van Charibert, graaf van Laon. Zij werd echtgenote van koning Pepijn en in 742 de moeder van Karel de Grote. Zij was, zoals Walter Johannes Stein² uit historische bronnen vaststelde, de dochter van niemand minder dan Blanche-flur. Flos en Blanche-flur hadden echt geleefd en de ware geschiedenis van hun liefde inspireerde Konrad Fleck tot de prachtige dichtelijke mythe over de liefde, die alles overwint. Dit verhaal bleef als sprookje voortleven, en vanuit hun hof, rond de opvoeding van Karel de Grote, kwamen meer sprookjes voort. Dat is in de achtste en negende eeuw en wellicht is deze voorgeschiedenis niet aan Perrault bekend. Hij gaat in zijn voorrede immers in het geheel niet in op Moeder de Gans, maar meent dat deze verhalen een bestaan voerden als luchtige niemendalletjes. Hij stelt, dat mensen met goede smaak opmerkten dat er een nuttige moraal in opgesloten was en dat het vrolijke verhaal dat eromheen zat slechts gekozen was om ze des te gemakkelijker door de geest te laten opnemen en wel op een wijze die zowel leerzaam als vermakelijk was. In zijn *Sprookjes van Moeder de Gans* komen zowel Doornroosje, Assepoester als Roodkapje voor, echter met een door hem verbeterde moraal. In zijn *Assepoester* herken ik de bron van de Disney-versie, die

2 W.J. Stein 1891 Wenen-1957 Londen, docent geschiedenis, deed veel historisch onderzoek.

ik als kleuter had. Hij leefde een eeuw eerder dan de gebroeders Grimm, in Frankrijk, maar hij had een totaal andere instap. In de voorrede van deze bundel blijkt dat de sprookjes onderling van heel verschillende oorsprong zijn en slechts voor een deel vanuit de uitsluitend van mond tot mond gaande traditie stammen.

Perrault verbetert oeroude verhalen

Sommigen zijn echter slechts door het gezag en het voorbeeld van de Klassieken te overtuigen, zo legt hij uit, en hij vertelt hoe de bij de oude Grieken al beroemde Milesische fabels tot dezelfde soort behoren als de in deze verzameling vertelde sprookjes. In de Matrone van Ephese herkent hij *Griseldis*, in het verhaal van Psyche van Lucianus en van Apuleius herkent hij een kletspraatje als *Ezelsvel*. Hij beweert echter dat deze twee versies van hemzelf die klassieke verhalen overtreffen. Met name het verhaal van Amor en Psyche schiet volgens hem ernstig tekort. Hij begrijpt helemaal niet wie men onder de Liefde moet verstaan die van Psyche houdt en vooral niet dat zij ongelukkig zou zijn zodra ze hem zou leren kennen. Hij vermoedt dat het een klucht is die enkel ter vermaak is overgebleven toen de zedelijkheid in verval geraakte. De door de West-Europese voorouders bedachte sprookjes echter bevatten een leerzame moraal: zij laten zien dat het voordelig is om eerlijk, geduldig, bedachtzaam, ijverig en gehoorzaam te zijn en nadelig om dat niet te zijn. **In zijn *Doornroosje*** vallen er geen prinsesjes ten offer en komt de achtste fee onuitgenodigd en woedend binnen. De koning nodigt haar meteen uit, maar heeft echter slechts zeven gouden kokertjes laten maken om het bestek in te zetten. De vloek en de verzachtende wens van de zevende fee zijn echter gelijk. Deze fee komt toegesnel als het prinsesje inderdaad in slaap is gevallen en opdat de over honderd jaar verwachte prins alles in goede orde zal aantreffen, wordt zij dan met kasteel en toebehoren in een bos neergezet, met een ondoordringbaar dichte begroeiing tot een kwartier te voet eromheen. De moeder van de prins bestaat erin dat hij gelooft in haar bestaan en de aanblik verdraagt van al die bewusteloze dieren en mensen die hij tegenkomt op weg naar de prinses zelf. Zijn moraal is dat wachten op een bruidegom heel goed is, maar iets minder lang is prima.